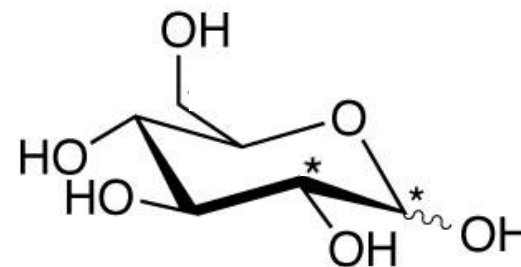

Izotopické značení ve výzkumu metabolických cest

Martin Moos

Laboratoř analytické biochemie a metabolomiky
Biologické centrum AVČR (Entomologický ústav)

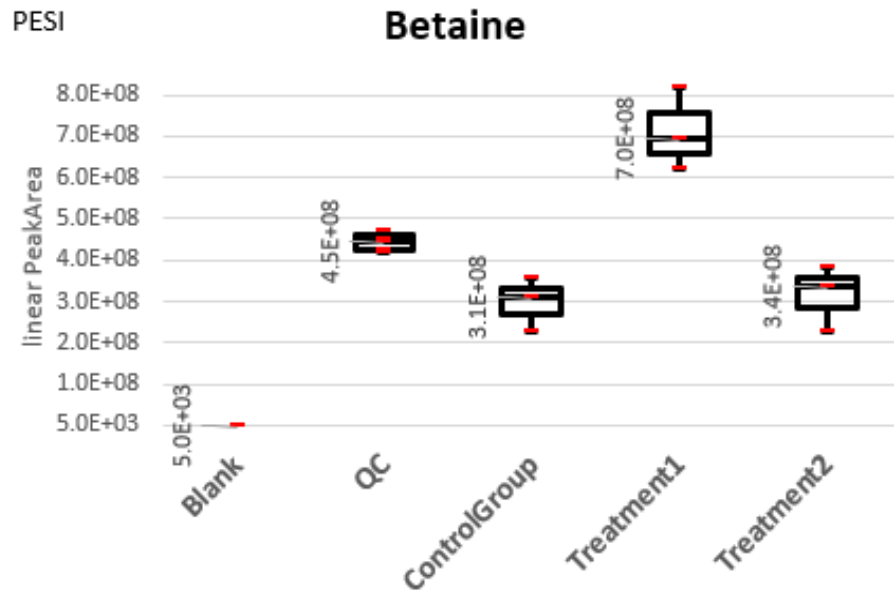

Proč to děláme??? – flux analysis

Sledujeme tok metabolitů (metabolic flux) v biochemických drahách

- doplňující informace k naměřeným koncentracím (plochám píků) metabolitů (metabolomika)
- informace o aktivitě dané dráhy

Běžný výstup z metabolomické analýzy - statická informace

Zvýšení koncentrace metabolitů může naznačovat, jak zvýšenou aktivitu enzymů produkujících metabolity, ale také sníženou aktivitu enzymů spotřebovávajících metabolity.

Potřebujeme informace o „dynamice“ dráhy (metabolic flux) !!!

			Treatment1/ControlGroup		Treatment2/ControlGroup	
Name	Sheet	KEGG ID	FoldCh.	T-Test	FoldCh.	T-Test
beta-D-Sedoheptulose	Glycolysis Pentose	C08333	↓ -0.6	●	↓ -0.4	●
Betaine	1Carbon Mtb	C00719	↑ 1.2	●	→ 0.1	●
Betaine	LeuVal	C00719	↑ 1.2	●	→ 0.1	●
Betaine	Proline Mtb	C00719	↑ 1.2	●	→ 0.1	●
beta-L-Alanyl-L-arginine	SerThrAlaAsp	C05340	↓ -0.8	●	↓ -0.6	●

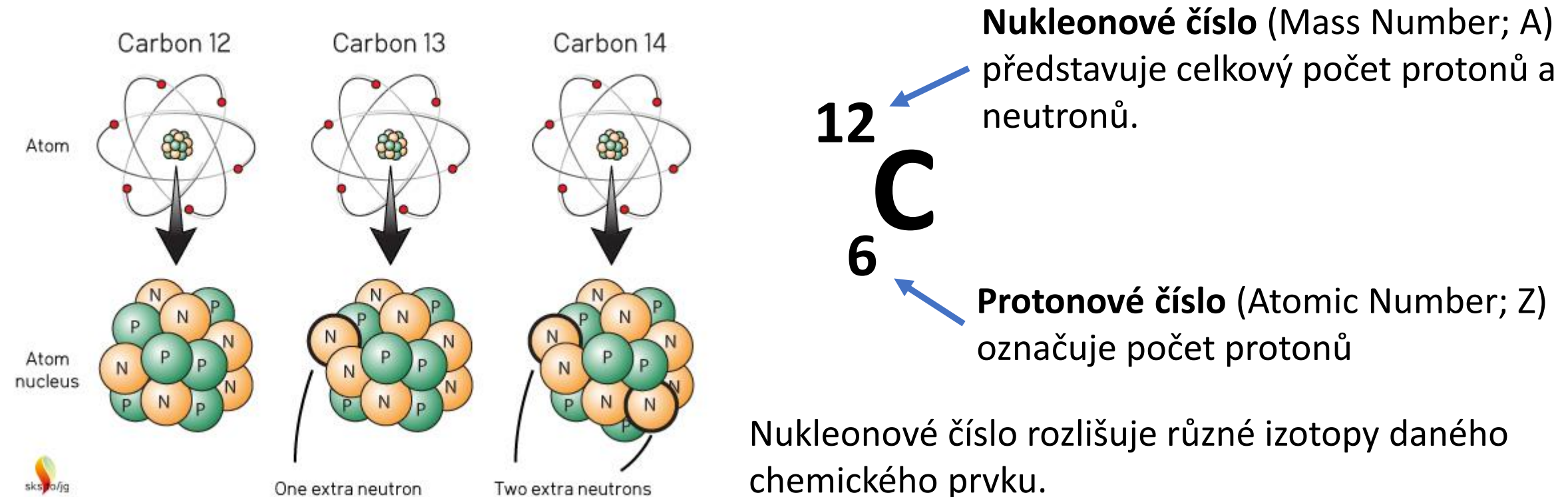
Dynamika – za jak dlouho projde značený metabolit danou metabolickou drahou

Tato data však sama o sobě nestačí k odhalení intracelulárních toků v různých metabolických drahách.

Metabolic flux

Metabolic flux – nelze měřit přímo, pohyb metabolitů v biochemických drahách může být zjištěn pomocí „izotopických stopařů“ (isotope tracer)

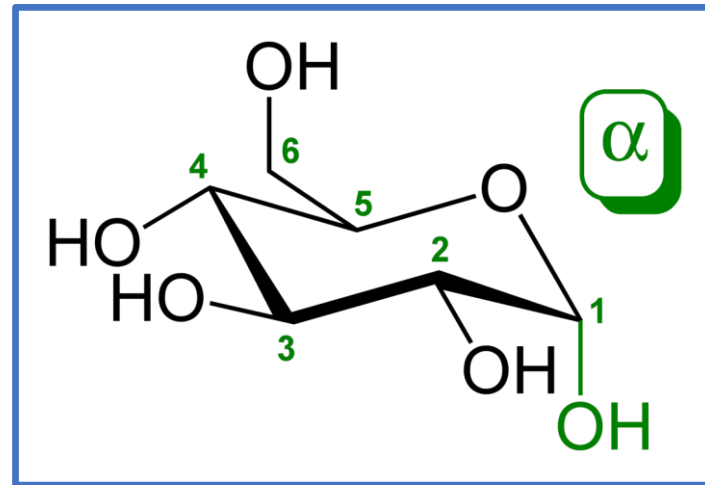
Isotope tracer – látka, ve které je jeden nebo více atomů nahrazen svým izotopem

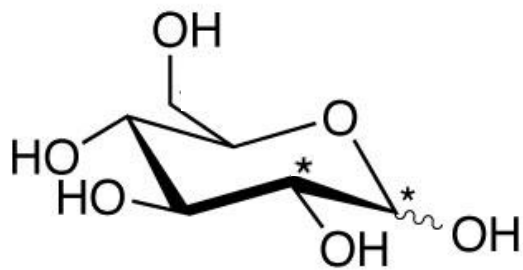
Isotope tracer

Isotope tracer – látka, ve které je jeden nebo více atomů nahrazen svým izotopem

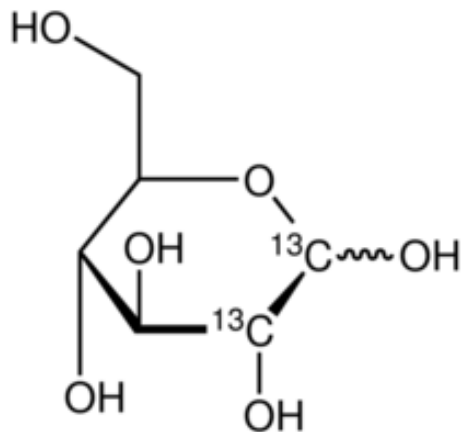
Naprostu stejné chemické chování!!!

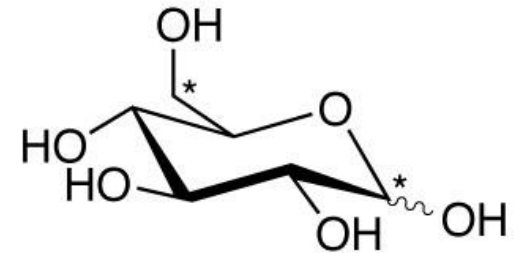
[1,2- ^{13}C]glucose

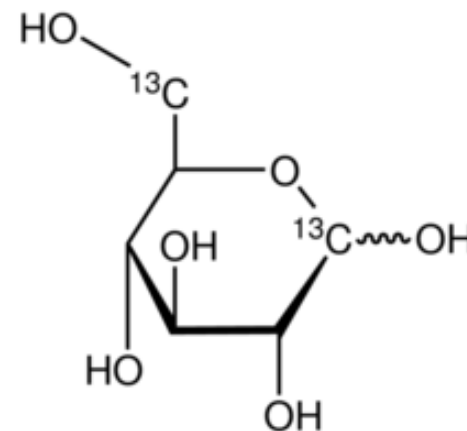
[1,2- ^{13}C]glc

[1,6- ^{13}C]glucose

[1,6- ^{13}C]glc

Používají se pouze ^{13}C ? - NE

Mám se bát radioaktivity? – ANO i NE

NE

stabilní izotopy

^{13}C , ^{15}N , ^{18}O , $^2\text{H}(\text{D})^*$

* Metabolity označené více D se nepoužívají

Detekce: **Hmotnostní spektrometrie (MS)**
Nukleární magnetická resonance (NMR)

Zcela odlišný způsob detekce!!!

Zcela odlišný způsob detekce!!!

Není předmětem dnešní přednášky!!!

ANO

nestabilní izotopy

^3H , ^{14}C , ^{32}P , ^{35}S

Detekce: 1) Scintilační počítač – emise záblesků vznikajících interakcí e- se scintilačním roztokem.
2) Autoradiograf – určení přesné polohy radioisotopu ve vzorku.

Jsou stabilní izotopy antropogenní?

Přírodní zastoupení stabilních izotopů

Prvek	Symbol	Stabilní izotop	Mass [amu]	Přírodní zastoupení [%]
Vodík (H)	(^1_1H)	1	1.0078	99,985
	(^2_1H)	2	2.0141	0,015
Uhlík (C)	$(^{12}_6\text{C})$	12	12.0000	98,89
	$(^{13}_6\text{C})$	13	13.0034	1,11
Dusík (N)	$(^{14}_7\text{N})$	14	14.0030	99,63
	$(^{15}_7\text{N})$	15	15.0001	0,37
Kyslík (O)	$(^{16}_8\text{O})$	16	15.9949	99,76
	$(^{18}_8\text{O})$	18	17.9992	0,24

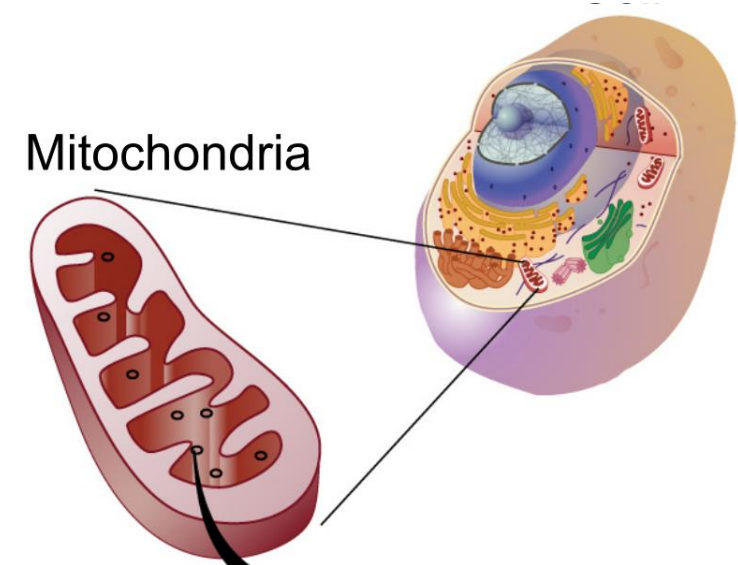

Na
100 ^{12}C v
přírodě
1.11 ^{13}C

Pozor důležité při vyhodnocení dat

Na co je důležité myslet před realizací biologického pokusu

- Výběr správného růstového média
  - Preferované chemicky definované oproti komplexním
  - Pozor na komplexní (nedefinované) součásti média – Yeast Extract
- Metabolicky(ý) ustálený stav - Hladiny intracelulárních metabolitů a intracelulární metabolické toky jsou konstantní. Častěji jsou experimenty prováděny v pseudoustáleném stavu, kde jsou změny v koncentracích metabolitů a tocích minimální v časovém rámci, během kterého je měření prováděno. Neplést s izotopicky ustáleným stavem.
  - Exponenciální růstová fáze buněk je považována za metabolický pseudo-ustálený stav, protože buňky v kultuře se stabilně dělí svou maximální rychlostí
- Komplexní vzorek - Nutné si uvědomit, že lze měřit pouze průměrný vzorek a hladiny metabolitů ve všech kompartmentech buňky najednou.
  - Techniky dělení buněk na kompartmenty jsou v dnešní době nedokonalé.
    - Vždy se jedná spíše o podíl bohatý na izolovaný kompartment, nejčastěji mitochondriální podíl

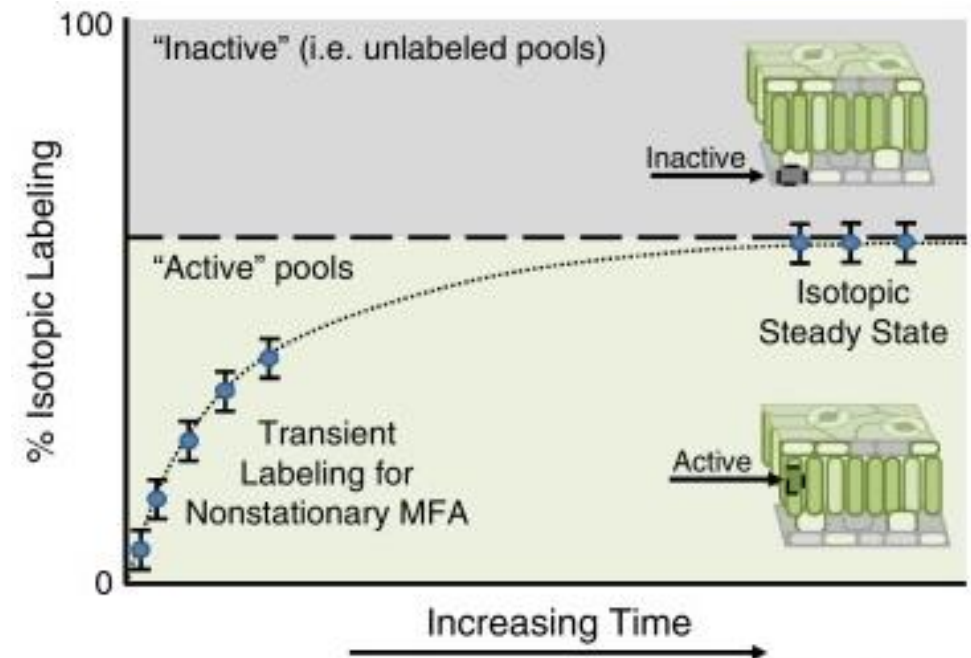

- Doba značení I

- Do izotopicky ustáleného stavu (Steady state labeling)

- Doba potřebná k dosažení izotopového rovnovážného stavu závisí jak na rychlosti přeměny živin na příslušný metabolit, tak na velikosti zásob tohoto metabolitu.
  - Glykolýza 10 min,
  - TCA cyklus 2 hod,
  - Nukleotidy 1 den
- Pozor např. některé aminokyseliny nemusí dosáhnout izotopicky ustáleného stavu z důvodu intracelulární x extracelulární výměny metabolitu nikdy

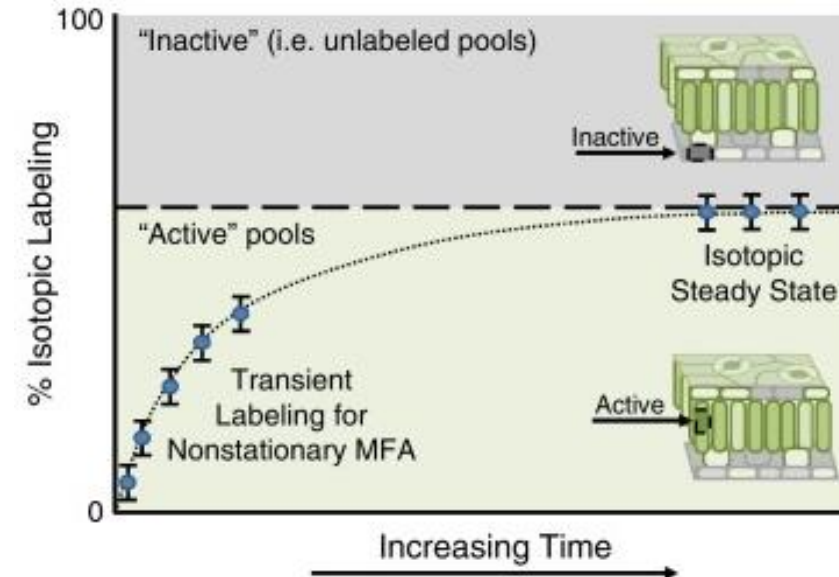

• Doba značení II

• Měření dynamiky metabolických drah

- Během dynamického značení se měří, jak rychle se metabolický pool značí. Základním principem je, že čím větší je tok, tím rychleji se metabolický pool značí
- Pro smysluplnou přímou interpretaci dynamiky mtb. dráhy je nezbytné vhodné časové rozlišení (tj. více časových bodů, které pokrývají dynamiku značení)
  - glykolýza v řádu sekund až desítek sekund
  - TCA časové intervaly 15, 30, 60, 120 min
- Interpretace jednotlivých časových bodů není spolehlivá
- Dynamické značení je omezeno proveditelným časovým rozlišením (např. glykolýza)
- Pozor při velké provázanosti studované dráhy s jinou (časté výměně mtb.) nelze přímou interpretaci dynamiky mtb. dráhy využít

- Jaké množství Isotope tracer použít
  - Nutné provést kvantitativní analýzu vzorku
    - Některé mtb. jsou ve vyšších koncentracích toxické (glycin atd...)
    - Většina mtb. je ve vzorku přítomna, značeného alespoň 1/3 ideálně ½, pozor na toxicitu!
- Zamezit (omezit) ovlivnění metabolických drah při změně média
  - Není ideální biologický pokus provádět v minimálním médiu, někdy ale nelze jinak
- Zastavení metabolické aktivity
  - snížení teploty,
  - denaturace enzymů
    - organická rozpouštědla,
    - změna pH (kyselina mravenčí)
- Stabilita analyzovaných metabolitů
  - Neutralizace kyselé extrakční směsi (NADH → NAD, NADPH → NADP)
  - Využít speciálních pufrů (ATP → ADP → AMP)
- Dostupnost a cena Isotope tracer
  - Cambridge Isotope Lab
  - C/D/N Isotopes Inc
  - Merck - Sigma Aldrich
  - TRC Canada

Při plánování myslet na to že:

!!! Organismy mají více redundantních signálních drah, které mohou zastupovat jedna druhou, odpověď na nepříznivé podmínky (treatment) musí být (jsou) obvykle rozsáhlejší!!!

Čistota Isotope tracer

Pozor nutno kontrolovat čistotu standardu před samotným biologickým pokusem!!!

- Provádět slepé pokusy
- Standard bývá znečištěn svými izotopology

Zakoupeno

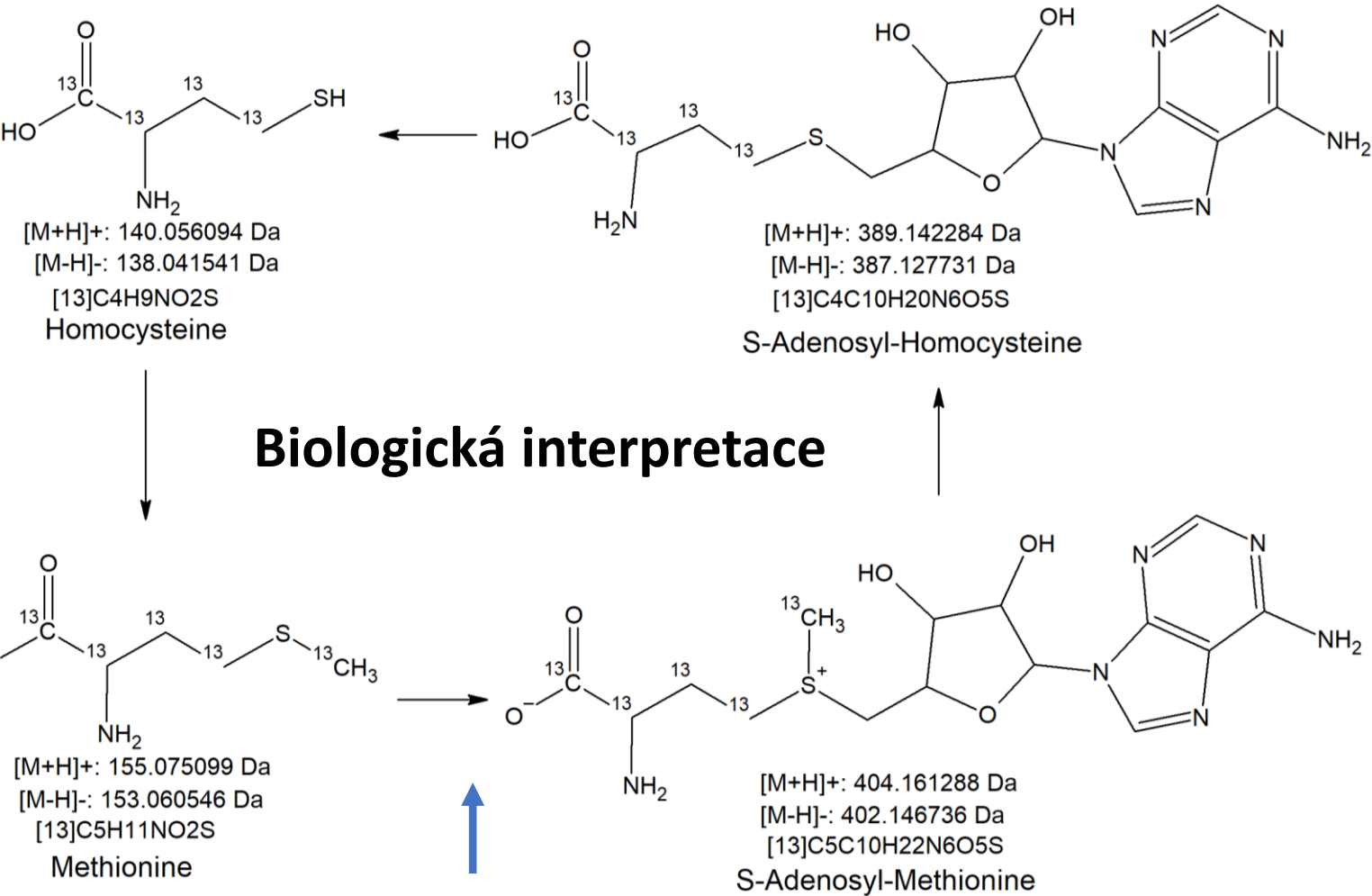
L-METHIONINE (13C5, 99%)

Item Number	CLM-893-H-PK
Chemical Formula	*CH3S*CH2*CH2*CH(NH2)*COOH
Unlabeled CAS#	63-68-3
Labeled CAS#	202326-57-6
Molecular Weight*	154.17
Chemical Purity	98%

* For isotopically labeled compounds, MW listed is for the fully enriched product.

Naměřeno

	m/z (M-H)-	Plocha píku	Rela. zastoupení
12C5Met	148.0438	2465347	0.03%
13C3Met	151.0538	6348886	0.08%
13C4Met	152.0571	366789810	5%
13C5Met	153.0605	7325878350	100%

	Methionine_ (13C4)	Methionine_ (13C5)	[%]
I1-20min	5964129	121812204	4.9
I2-20min	4819935	97217357	5.0
I3-20min	4955254	102704112	4.8
I1-40min	1840963	36500658	5.0
I2-40min	3898603	81540796	4.8
I3-40min	1392273	28725957	4.8

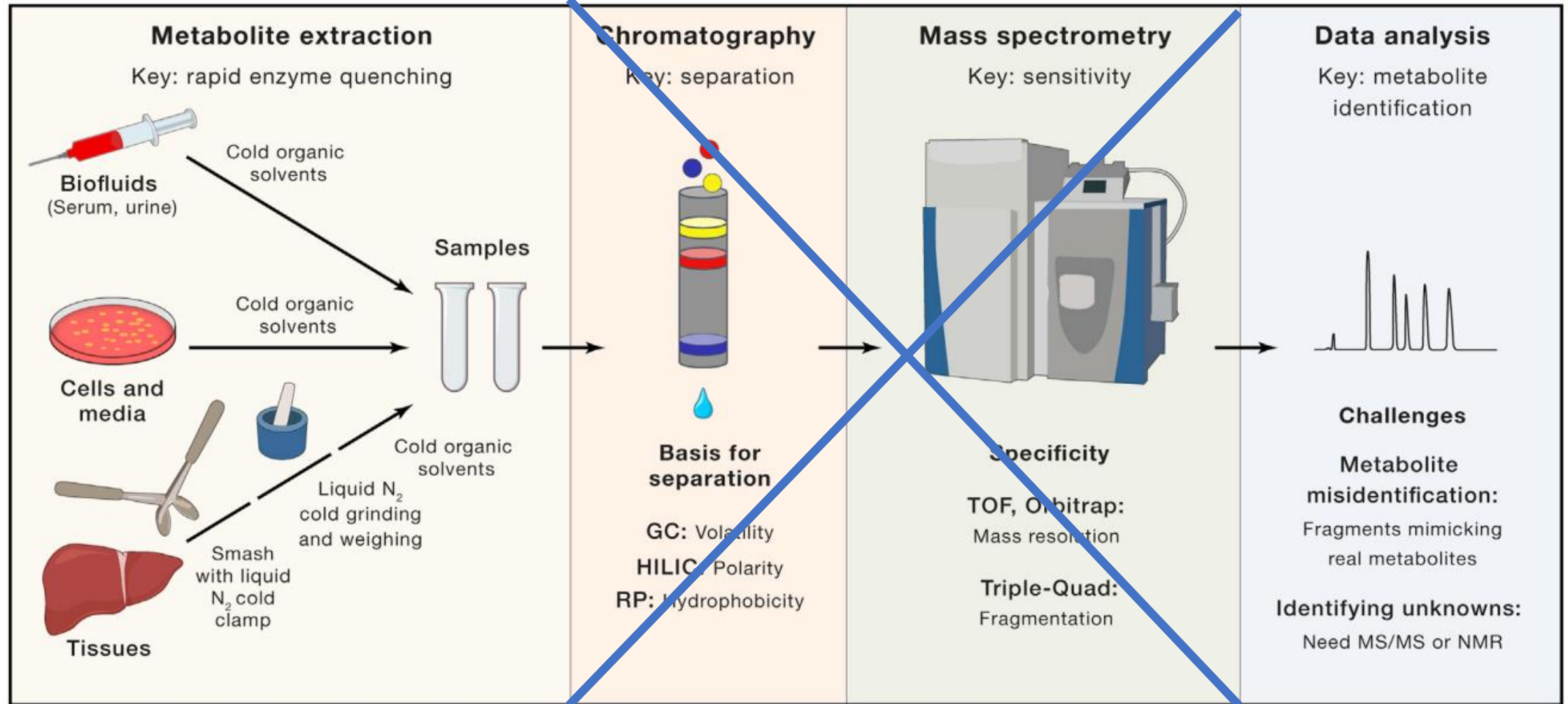
Kroky v metabolomické analýze

A

B

C

D

A – Extrakce metabolitů (příprava vzorku)

1) Tělní tekutiny

- precipitace - 80% organické rozpouštědlo (4°C, -40°C)

Postup: srážení (odstranění proteinů) → sonifikace → centrifugace → LC/MS

2) Buněčné kultury

- narušení buňky - 80% organické rozpouštědlo (4°C, -40°C)
  - tekutý dusík (rozmražení a zamražení vzorku)

- Rostliny – buněčná stěna!!!
- Vytvoření krystalků ledu (roztržení buňky)

Postup: 80% org.; N₂ (liquid) → sonifikace → centrifugace → LC/MS

3) Tkáně

- Homogenizace (mechanické rozrušení tkáně)
  - 80% organické rozpouštědlo (4°C, -40°C)
  - tekutý dusík

Postup: Homogenizace (80% org.; N₂ (liquid)) → sonifikace → centrifugace → LC/MS

SOUHRN

Přenos metabolitů ze vzorku

Zastavení enzymatické aktivity

Chemická stabilita metabolitů
(OX-RED)

Individualizace postupu!!!

Jeden z nejdůležitějších kroků!!!

Dobře připravený vzorek

II

Dobrý výsledek

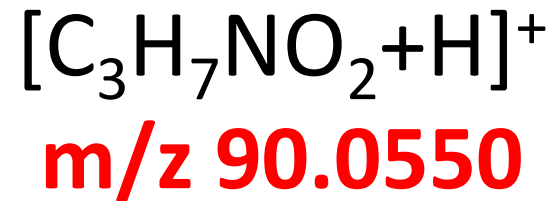
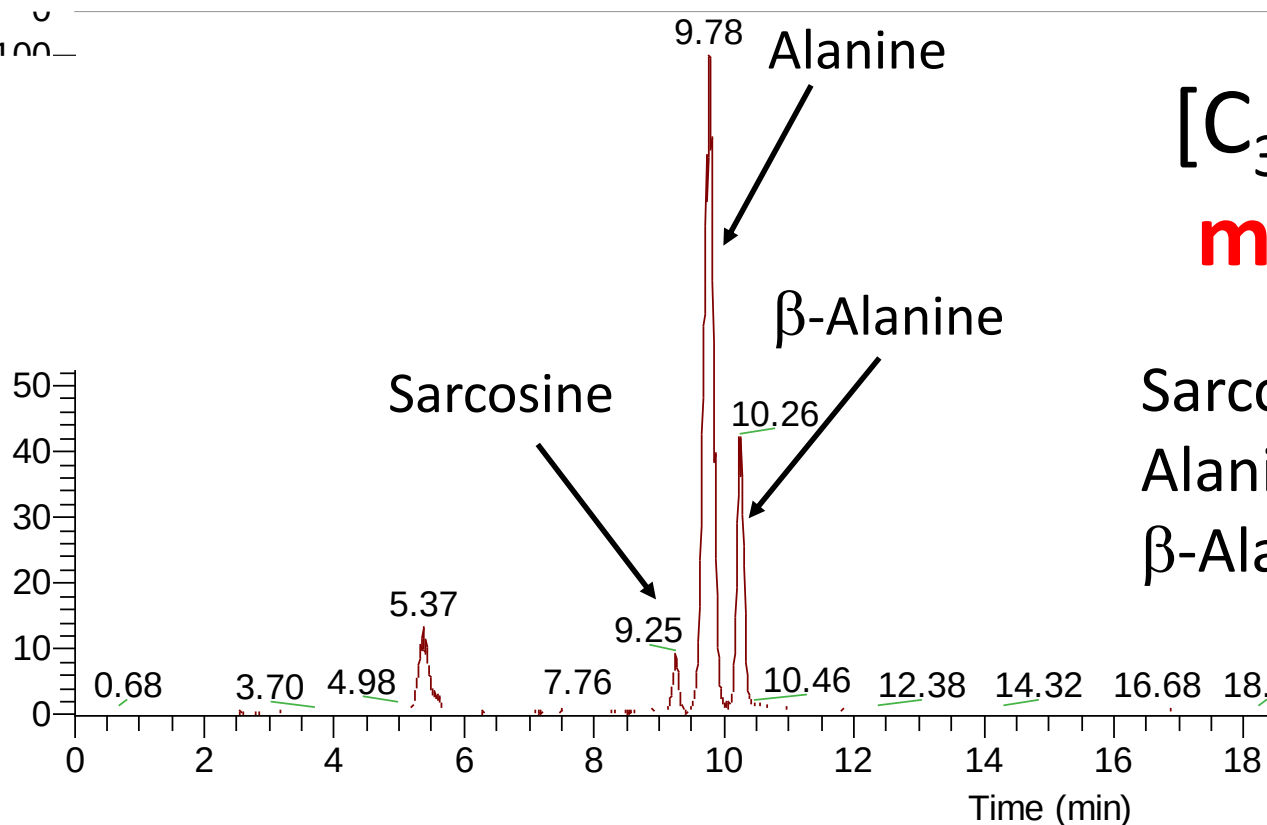
A naopak!!!

B, C - Proč chromatografie i hmotnostní spektrometrie?

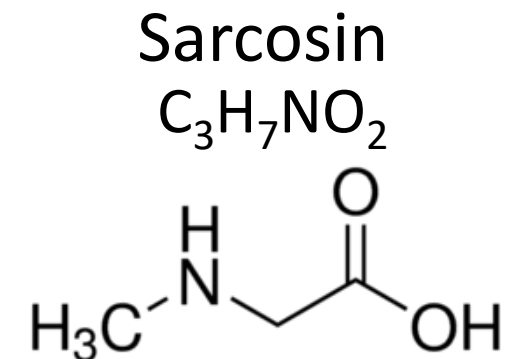
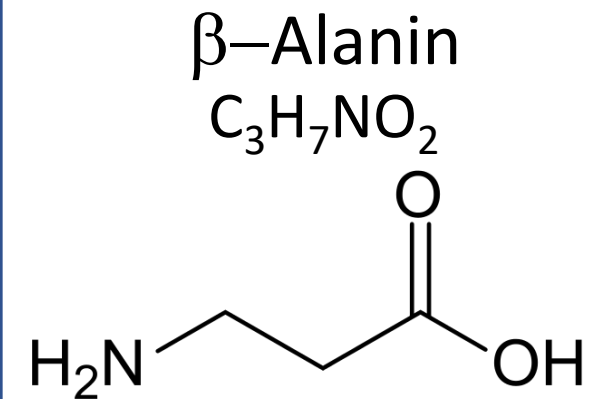
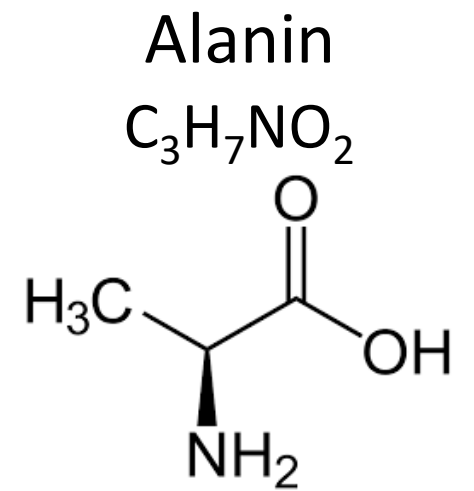
!!! Stejné elementární složení rovná se stejná hmota !!!

Isobary

isos – „stejný“ + *baros* – „váha“

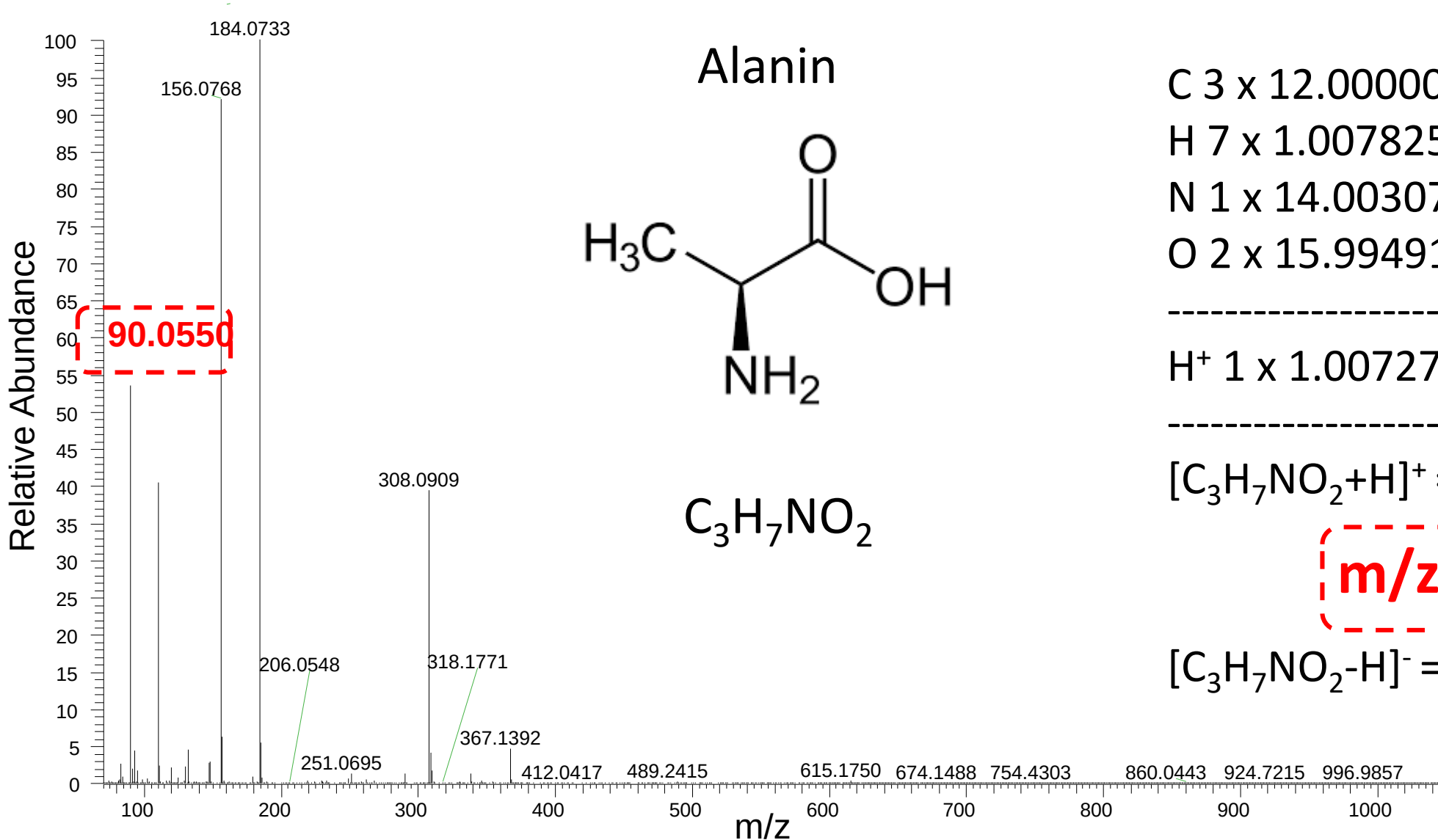
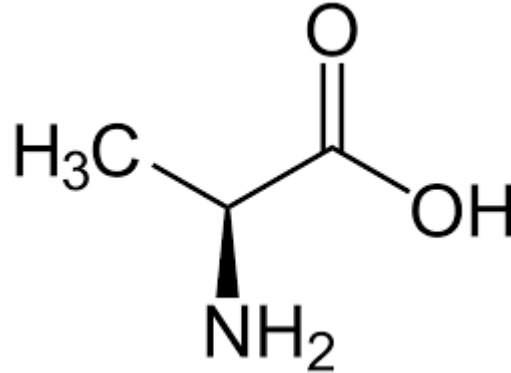
Sarcosine RT 9.25 min
Alanine RT 9.78 min
beta-Alanine RT 10.26 min

Co měří hmotnostní spektrometr - typické hmotnostní spektrum

Alanin

$$\text{C } 3 \times 12.0000000 = 36.0000000$$

$$\text{H } 7 \times 1.0078250 = 7.0547750$$

$$\text{N } 1 \times 14.0030740 = 14.0030740$$

$$\text{O } 2 \times 15.9949146 = 31.9898292$$

$$\text{H}^+ 1 \times 1.0072766 = 1.0072766$$

$$[\text{C}_3\text{H}_7\text{NO}_2 + \text{H}]^+ = 90.0549550$$

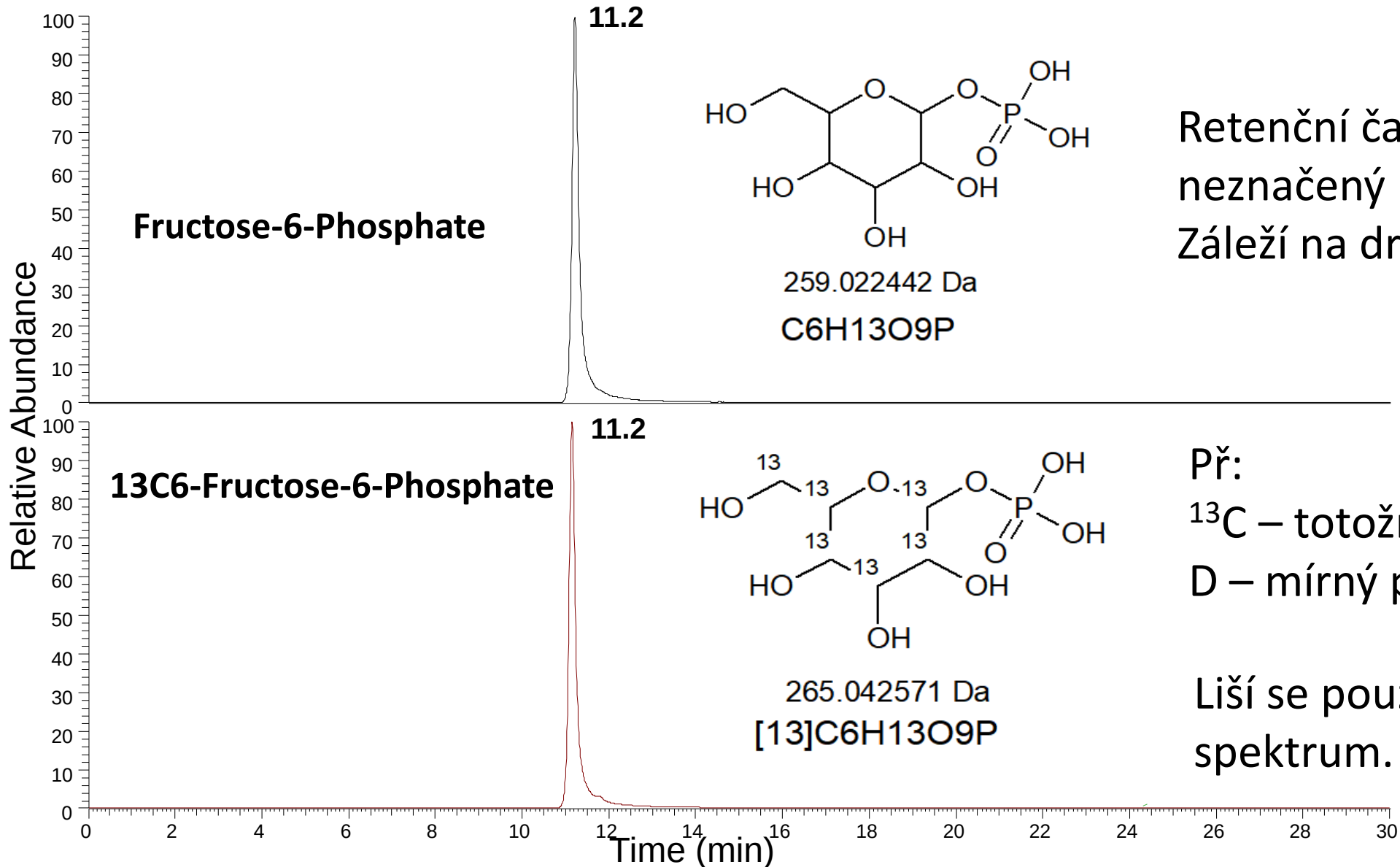
$$m/z \text{ 90.0550}$$

$$[\text{C}_3\text{H}_7\text{NO}_2 - \text{H}]^- = 88.04040243$$

Reálný vzorek DM-CL8

CHROMATOGRAM isotopicky značené x neznačené Fru-6-P

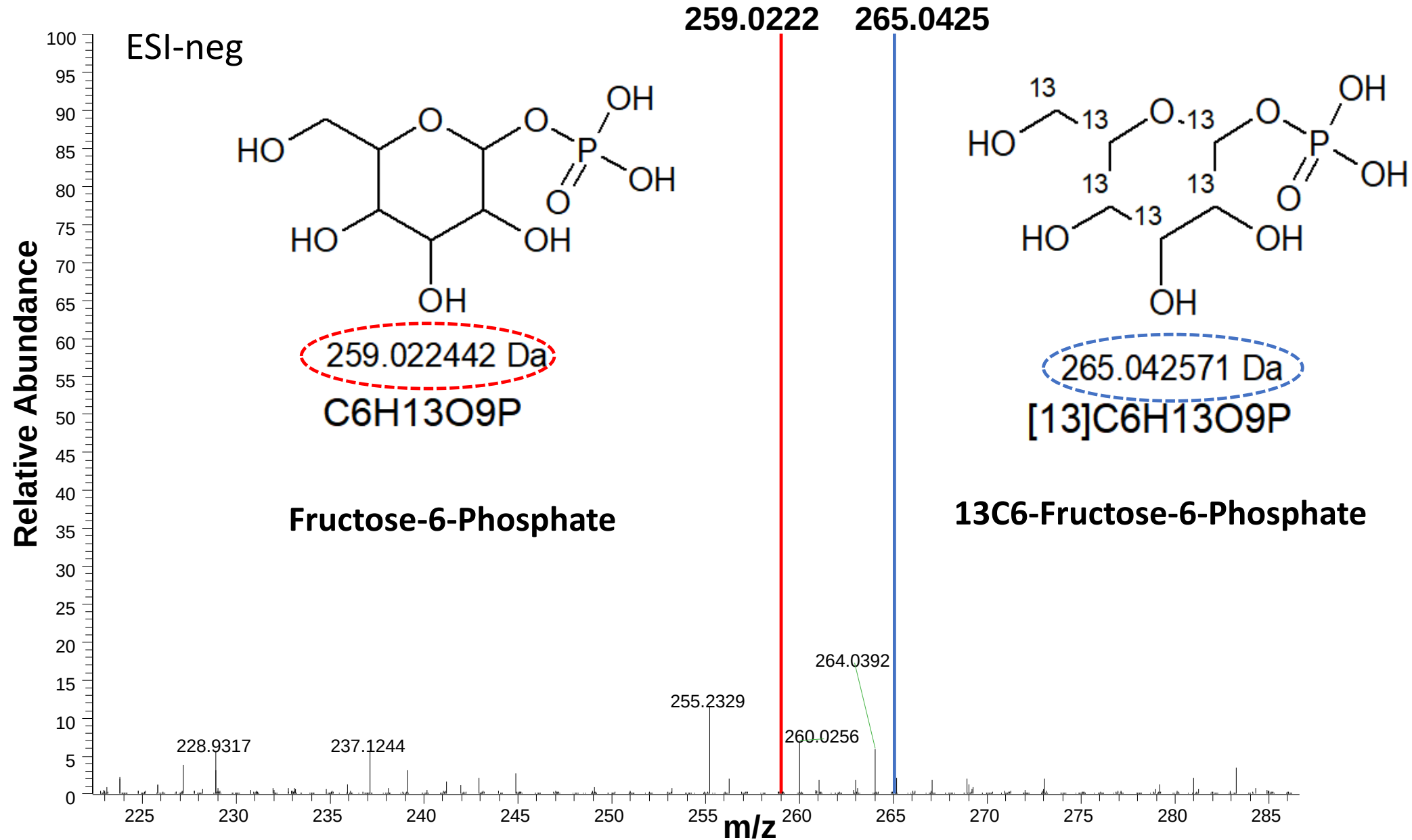

Retenční čas je pro značený a neznačený metabolit cca stejný. Záleží na druhu značky.

Př:
¹³C – totožný RT
D – mírný posun RT

Liší se pouze hmotnostní spektrum.

Hmotnostní spektrum – Směs Fru-6-P a $^{13}\text{C}_6\text{Fru-6-P}$ (1:1)

Přírodní zastoupení stabilních izotopů (izotopová obálka)

Hmotnostní spektrometr měří monoizotopickou hmotnost molekuly.

Součet hmotností jednotlivých izotopů – nikoli jejich průměrná hmotnost (MW)

Každá naměřená látka, nemá na hmotnostním spektru pouze jednu hmotu, ale tzv. izotopovou obálku.

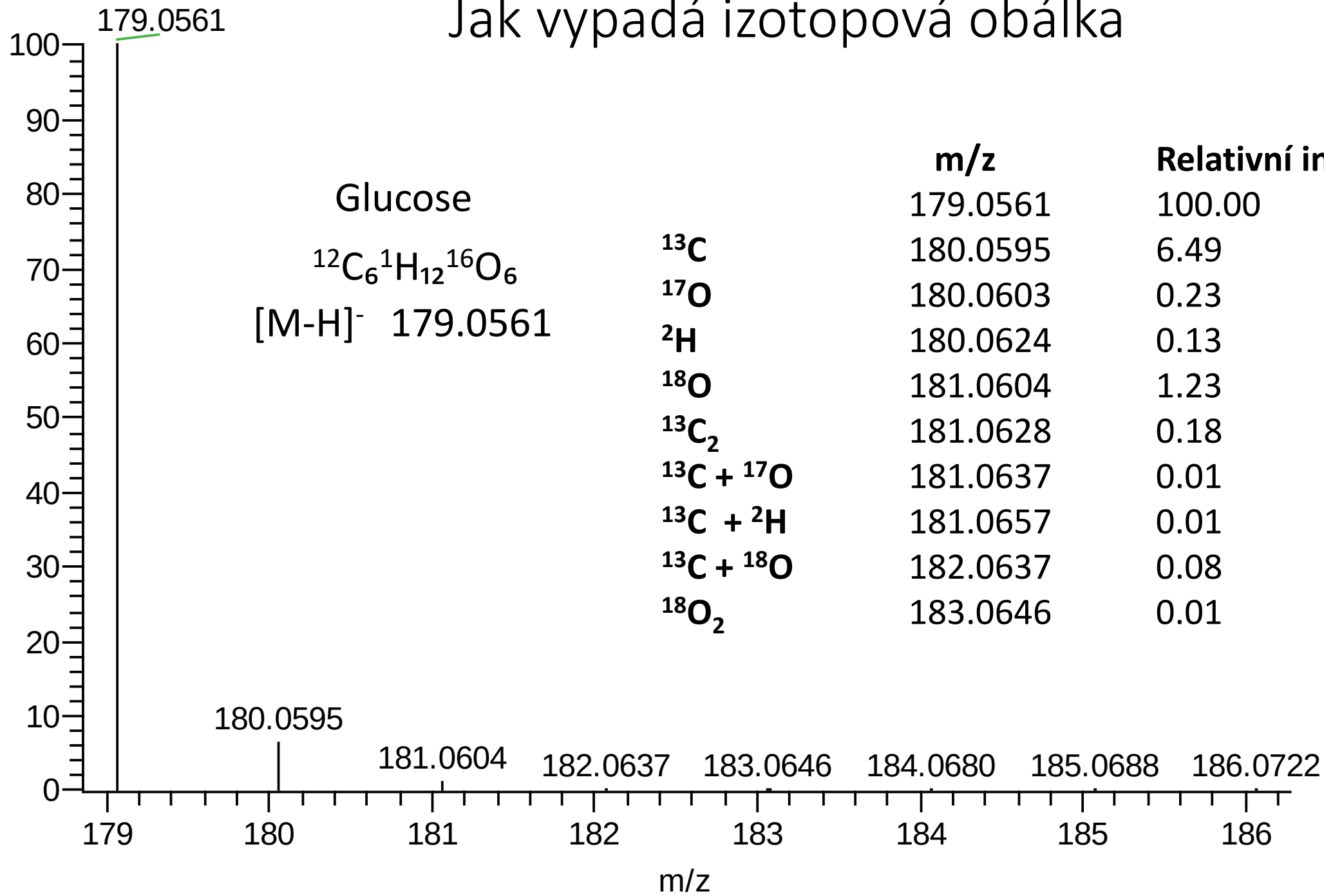
Proč?

Protože, každý atom má v přírodě běžně se vyskytující izotopy a hmotnostní spektrometr měří monoizotopickou hmotnost.

Pro každou molekulu existuje několik různých hmot podle zastoupení jednotlivých izotopů v molekule. Je to kombinatorika, čím zastoupenější izotop, tím intenzivnější protože je pravděpodobnější jeho výskyt.

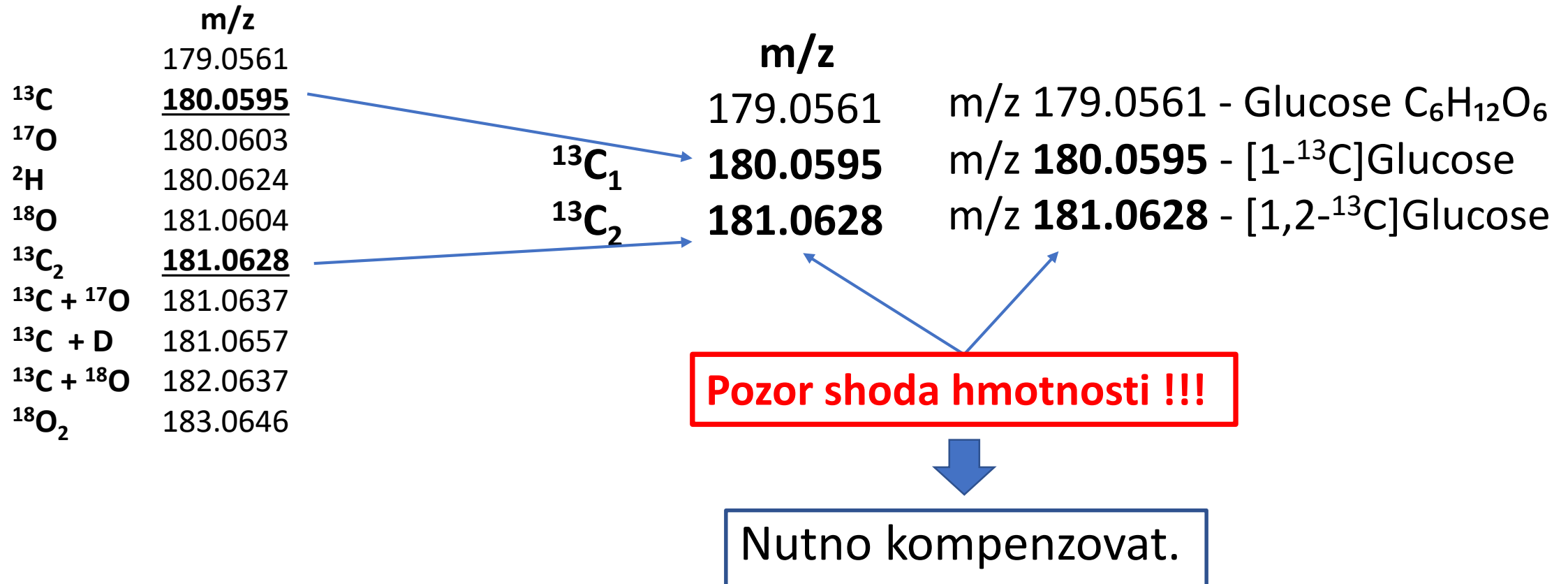
Nejintenzivnější je kombinace nejzastoupenějších izotopů v přírodě (^{12}C , ^1H , ^{16}O , ^{14}N atd.)

Jak vypadá izotopová obálka

Proč dnes mluvíme o izotopové obálce?

Není rozdíl mezi metabolitem přírodně a uměle označeným.

Při vyhodnocení nutno kompenzovat přírodní příspěvek, zejména u ^{13}C !

Proč zrovna zejména u ^{13}C ?

Jak kompenzovat?

	m/z	Relative intensity [%]	
	179.0561	100.00	
^{13}C	180.0595	6.49	[1- ^{13}C]Glucose
^{18}O	181.0604	1.23	[1,2- ^{13}C]Glucose
$^{13}\text{C}_2$	181.0628	0.18	

Prvek		Přírodní zastoupení [%]
Vodík (H)	(^1_1H)	99,985
	(^2_1H)	0,015
Uhlík (C)	($^{12}_6\text{C}$)	98,89
	($^{13}_6\text{C}$)	1,11
Dusík (N)	($^{14}_7\text{N}$)	99,63
	($^{15}_7\text{N}$)	0,37
Kyslík (O)	($^{16}_8\text{O}$)	99,76
	($^{18}_8\text{O}$)	0,24

Čím méně značená molekula, tím větší kompenzace.

Kompenzace není nutná cca při použití izotop traceru s 3 a více izotopy.

- To že na začátku použiji dostatečně značený izotope tracer, neznamená, že nemusím kompenzovat vůbec. V průběhu metabolismu nebo ionizace (EI) ztrácím značku, někdy i celou naráz. Vždy musím tento fakt reflektovat při výběru izotope traceru.

D – Analýza dat - Metabolomika a izotopové značení

Mass distribution vector (MDV) nebo tzv. mass isotopomer distribution (MID) vector

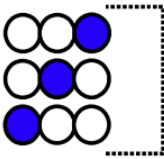
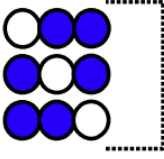
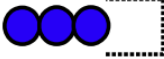
Neplést s relativním zastoupením izotopologu v isotopické obálce.

MDV popisují zastoupení každého izotopologu normalizovaného na součet všech možných izotopologů.

Izotopology - Látky z chemického hlediska stejné, které se liší pouze ve složení izotopů ($^1\text{H}_2\text{O}$, $^2\text{H}_2\text{O}$, $^3\text{H}_2\text{O}$)

Izotopomery - Látky se stejným izotopovým složením ale různým rozmístěním izotopů v molekule

○ ^{12}C ● ^{13}C

<i>raw labeling data</i>		<i>ion count (IC)</i> <i>(freely chosen example)</i>	<i>total ion count (TIC)</i>	<i>MDV (IC/TIC)</i>
metabolite with three C atoms	M+0	10500	Σ = 88000	0.12
	M+1	22000		0.25
	M+2	15000		0.17
	M+3	40500		0.46

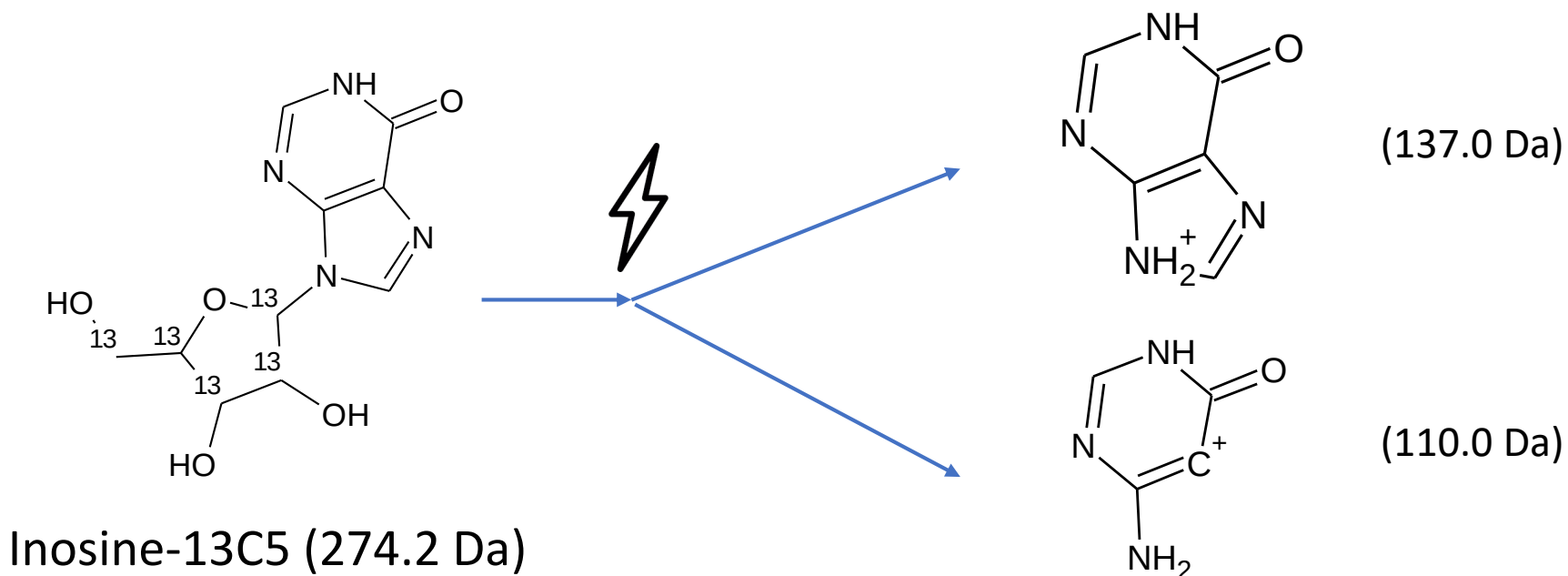
Izotopomery lze měřit pouze pomocí detekčních metod, schopných určit konkrétní polohu ^{13}C v molekule (např. NMR, MS^n).

Poloha ^{13}C se běžně nesleduje, měříme izotopology nikoli izotopomery.

- Kvantitativní analýza – v LABM QQQ
  - MRM ladíme ze standardů (12C) a následně přepočteme
  - v případě nedostupnosti ladíme ze vzorku
  - kolizní energie stejné pro 12C a 13C
  - provádíme kvantifikaci 13C mtb. na kalibrační křivku 12C

Name	EC	RT [min]	Precursor	Product 1	CE1	Product 2	CE2
Inosine	C10H12N4O5	6.8	269.2	137.0	24	110.0	52
Inosine-13C5	[13]C5C5H12N4O6	6.8	274.2	137.0	24	110.0	52

- Pozor vždy je nutné při interpretaci brát ohled na experimentální chybu měření.
  - Vhodné ověřit např. pomocí QC vzorku (pool sample) – RSD [%]
  - Je nutné vždy provádět více pravých opakování min 3, ideální min 5
    - Málo abundantní metabolity
    - Metabolity se špatnou odezvou v MS
  - Vždy je potřeba provádět analýzu slepého vzorku
    - Ideální využívat procesní slepý pokus, nikoliv pouze analytický
      - Přípravu vzorku provádí více lidí
    - Kontaminace z prostředí (laktát, acetát atd...)
    - Kontrola čistoty použitého izotop traceru

Ke studiu: Scientific Reports (2019) 9:13705; Anal. Chem. 2017, 89, 11, 5940–5948

- Pro vyhodnocování značených biologických pokusů existuje mnoho softwarových řešení.
  - GC/MS x LC/MS

Software

Název	Citace
DExSI	Bioinformatics. 2018 Jun 1; 34(11): 1957–1958
<i>13CFLUX2</i>	Bioinformatics. 2013 Jan; 29(1): 143–145
OpenFLUX2	Microbial Cell Factories 13, 152 (2014)
mzMatch–ISO	Bioinformatics, 2013 Jan 15;29(2): 281-3
X13CMS	Anal Chem, 2014 Feb 4;86(3): 1632-9
geoRge	Anal Chem, 2016 Jan 5;88(1): 621-8
HiResTEC	<i>Anal. Chem</i> , 2018, 90, 12, 7253–7260

Příklady využití

Cell

Leading Edge
Primer

Metabolomics and Isotope Tracing

Cholsoo Jang,¹ Li Chen,¹ and Joshua D. Rabinowitz^{1,*}

¹Lewis Sigler Institute for Integrative Genomics and Department of Chemistry, Princeton University, Washington Rd, Princeton, NJ 08544, USA

*Correspondence: josh@princeton.edu

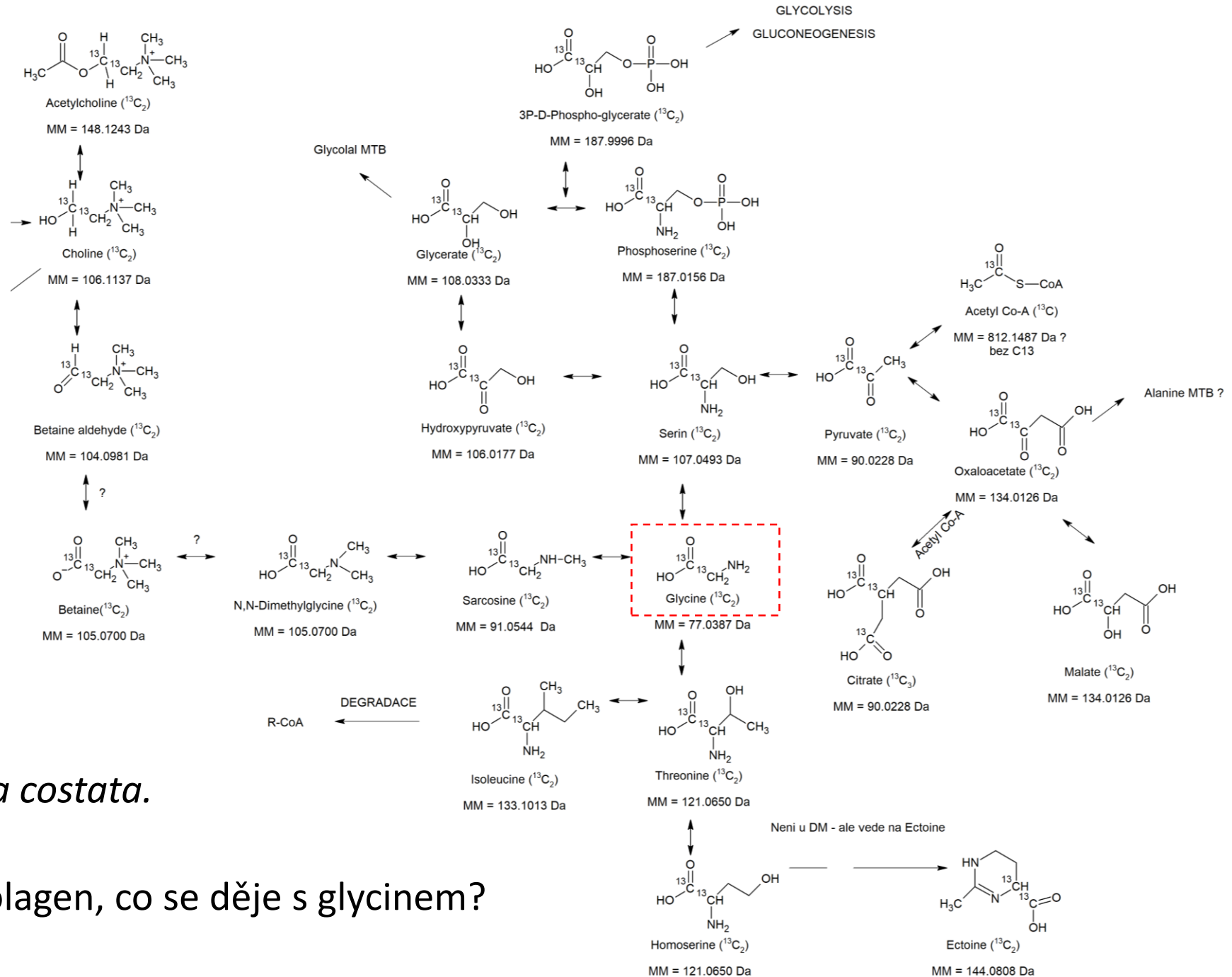
<https://doi.org/10.1016/j.cell.2018.03.055>

Jang, C., et al. (2018). "Metabolomics and Isotope Tracing." **Cell** **173(4): 822-837.** - **Table 2**

Table 2. Isotopic Tracers for Measuring Pathway Activities

Application	Tracer	Metabolite readouts	Interpretation
Pentose phosphate pathway (PPP)			
PPP overflow	[1,2- ¹³ C]glucose	Lactate M+1, M+2	Flux through the combined oxidative and non-oxidative PPP generates M+1 lactate from [1,2- ¹³ C]glucose, while glycolysis generates only M+2 lactate (Lee et al., 1998). LacM+1 / LacM+2 reflects ratio of PPP overflow to glycolysis.
Source of ribose (oxidative versus non-oxidative branch of PPP)	[1,2- ¹³ C]glucose	Ribose phosphate M+1, M+2	The oxPPP make M+1 ribose phosphate; the non-oxPPP makes M+2. Ratio of M+1/M+2 depends on the gross flux (net flux + exchange flux) of each branch: Reversibility of the non-oxPPP can make M+2 even if all net ribose production is by oxPPP.

Využití $^{13}\text{C}_2$ Glycinu

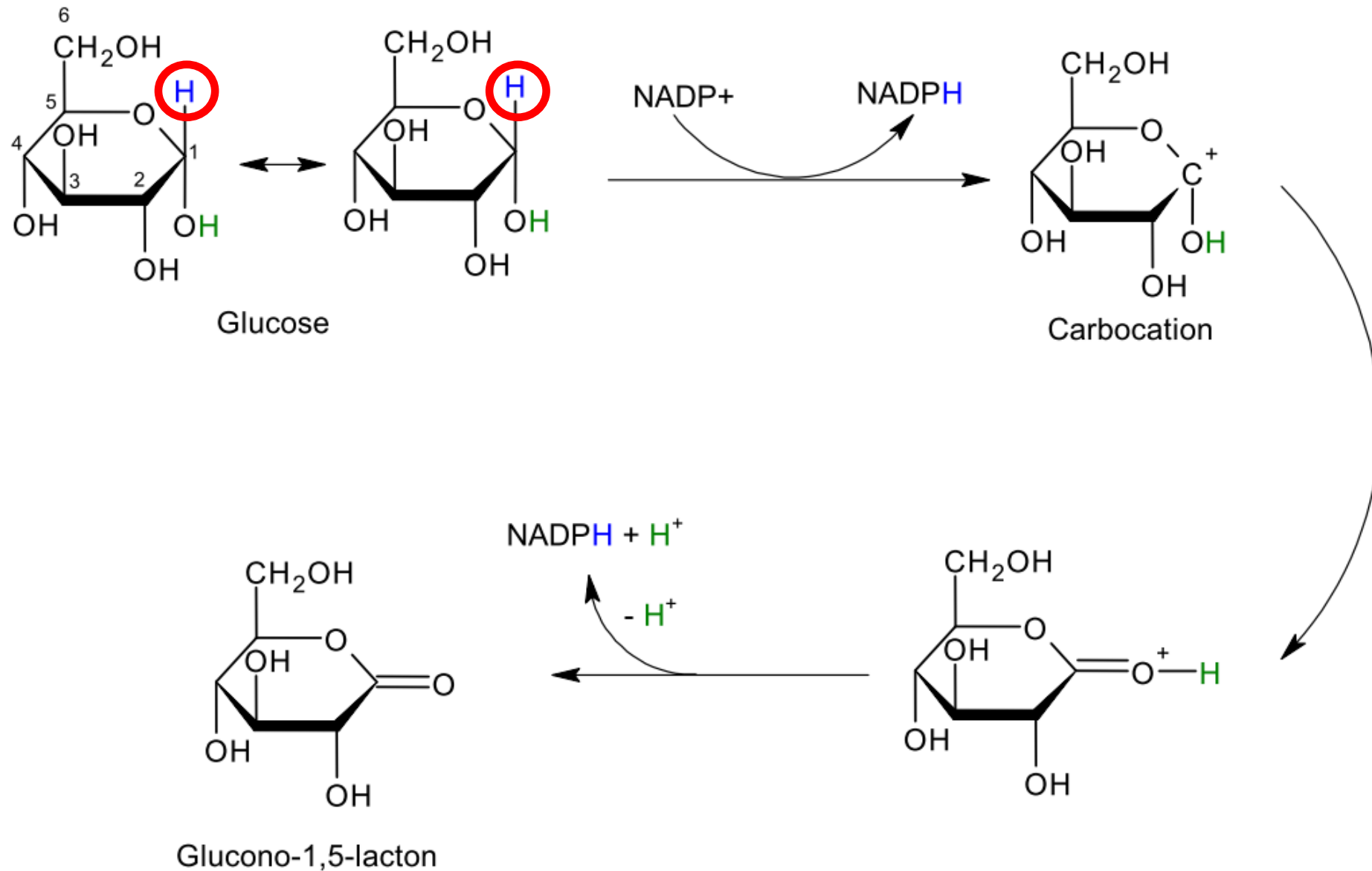
Chladová aklimace *Chymomyza costata*.

Velká nadprodukce prolinu.

Kde se bere? Kolagen? Jestli kolagen, co se děje s glycinem?

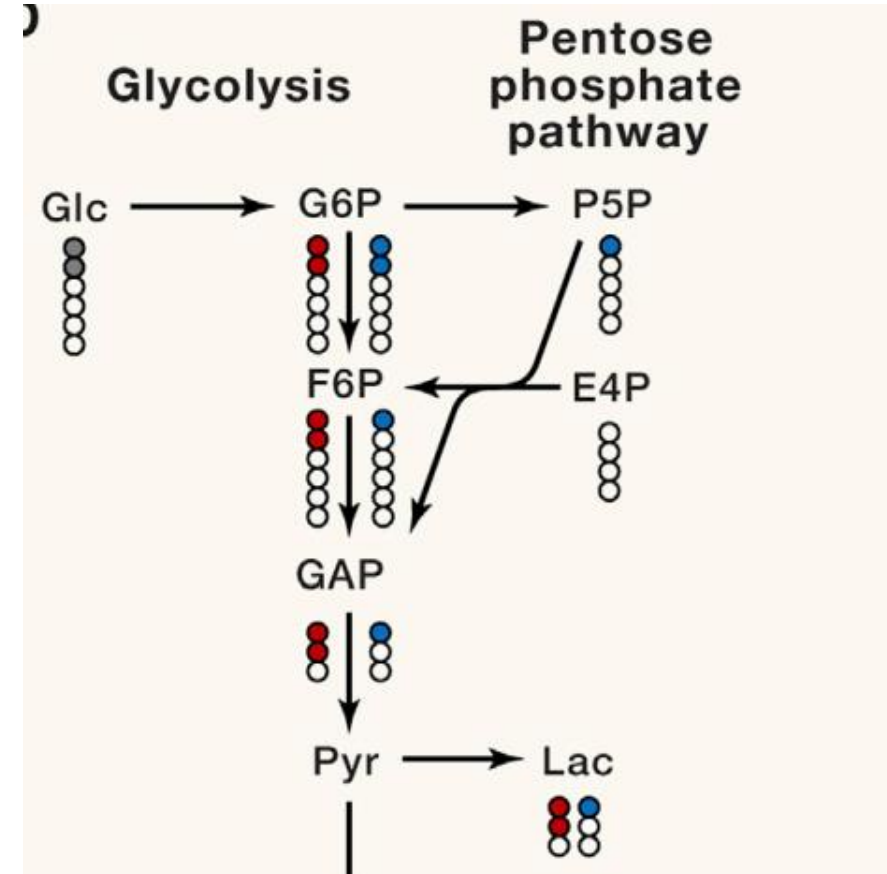
Nepublikováno !!!

Využití α -Glucose-1-d1 pro značení NADPH

Hledání aktivních metabolických drah PPP x glykolýza

- Značení v ustáleném stavu
- glukóza značená selektivně na uhlicích 1 a 2 (1,2- $^{13}\text{C}_2$ glukóza).
- Tok skrz kombinovaný oxidační a neoxidační PPP vytváří M + 1 laktát.
- zatímco glykolýza generuje pouze M + 2 laktát
- LacM + 1 / LacM + 2 odráží poměr PPP/glykolýzy

Zdroj ribozy (oxidační versus neoxidační větve PPP),

- Ox PPP tvoří M + 1 ribóza fosfát;
- non-oxPPP vytváří M + 2 ribóza fosfát.

Literatura

Obečné (review) publikace vhodné pro orientaci v problematice:

1. Antoniewicz, M. R. (2013). "¹³C metabolic flux analysis: optimal design of isotopic labeling experiments." *Curr Opin Biotechnol* 24(6): 1116-1121.
2. Buescher, J. M., et al. (2015). "A roadmap for interpreting (13)C metabolite labeling patterns from cells." *Curr Opin Biotechnol* 34: 189-201.
3. Dai, Z. and J. W. Locasale (2017). "Understanding metabolism with flux analysis: From theory to application." *Metab Eng* 43(Pt B): 94-102.
4. Jang, C., et al. (2018). "Metabolomics and Isotope Tracing." *Cell* 173(4): 822-837.
5. Balcells, C., et al. (2019). "Tracing metabolic fluxes using mass spectrometry: Stable isotope-resolved metabolomics in health and disease." *Trac-Trends in Analytical Chemistry* 120; ARTN 115371 10.1016/j.trac.2018.12.025
6. Long, C. P. and M. R. Antoniewicz (2019). "High-resolution (13)C metabolic flux analysis." *Nat Protoc* 14(10): 2856-2877.

Laboratoř analytické biochemie a metabolomiky BCLAB Team

www.bclab.eu – momentálně v přestavbě

Petr
Šimek

Martin
Moos

Kružberská
Pavla

Berková
Petra

Zahradníčková
Helena

Stanislav
Opekar

Jegorov
Alexandr jr.

Vodrážka
Petr

Řimnáčová
Lucie

Járová
Jana

Mateřská dovolená: Jana Moosová, Iva Opekarová, Klára Pilsová, Marešová Lucie